

RÁMEC NÁRODNÍHO PROGRAMU ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ PRO OBDOBÍ 2018–2020

Úvod a cíl

Tento Rámec Národního programu Životní prostředí (dále jen „Rámec“) je nadstavbou dokumentu Národní program Životní prostředí. Rámec zavádí prioritní témata, která budou předmětem podpory z Národního programu Životní prostředí (dále jen „NPŽP“) v následujícím tříletém období. Volba prioritních témat se opírá o státní politiku životního prostředí České republiky a reaguje na aktuální potřeby či ohrožení. K jednotlivým prioritním tématům Rámec přiřazuje konkrétní aktivity, které budou v daném období podporovány, a to včetně plánované alokace a orientačního harmonogramu.

Cílem Rámce je poskytnout potenciálním žadatelům o podporu z NPŽP strategický dokument pro střednědobé plánování jejich aktivit a umožnit jim tak kvalitní přípravu jejich záměru.

Prioritní téma: Boj se suchem a kvalita vod

Toto prioritní téma v sobě spojuje dvě hlavní oblasti: adaptační opatření reagující na změnu klimatu, kdy se v uplynulých letech stále více setkáváme s projevy sucha, a opatření na snížení znečištění podzemních a povrchových vod. Jedná se o největší podporovanou oblast s celkovou plánovanou alokací přesahující 6,5 mld. Kč ve sledovaném období.

Podporovaná opatření pro boj se suchem se zaměřují především na zajištění dodávek kvalitní pitné vody obyvatelům a na udržitelné hospodaření s vodou. Pro projekty řešící zásobování obyvatel pitnou vodou počítá Rámec s celkovou alokací 1 100 mil. Kč ve dvou samostatných výzvách, díky nimž by mělo být nově vybudováno či zregenerováno 500 vodních zdrojů (nejčastěji vrtů) a v první fázi obnoveno 25 km velkoprofilových trubních přivaděčů pitné vody. Udržitelné hospodaření s vodou je reprezentováno zejména dotačním programem Dešťovka, který je určen hlavně pro vlastníky a stavebníky rodinných domů. Zde Rámec počítá s jednou kontinuální výzvou s celkovou alokací cca 200 mil. Kč, což představuje až 4 000 instalovaných systémů pro udržitelné hospodaření se srážkovou vodou u rodinných domů.

Projekty pro snížení znečištění vod částečně navazují na aktivity, které byly financovány z Operačního programu Životní prostředí (dále jen „OPŽP“). Mezi podporovanými aktivitami tak je budování oddílné splaškové kanalizace a související výstavba či intenzifikace čistíren odpadních vod. Pro tuto aktivitu se počítá se třemi výzvami s celkovou alokací 5 000 mil. Kč, tyto prostředky umožní vybudování až 800 km nové kanalizační sítě a výstavbu či rekonstrukci stovky čistíren odpadních vod. Výzvy na tuto aktivitu nebudou vypsány v případě, že se podaří zajistit dodatečné zdroje pro jejich financování v rámci prioritní osy 1 OPŽP. Aby bylo možné řešit nevyhovující stav čištění odpadních vod i tam, kde není vhodné použít centrální či semicentrální systém, počítá Rámec s podporou decentrálních systémů pomocí domovních

čistíren odpadních vod, které jsou vhodné zejména pro malé obce s roztroušenou zástavbou či pro odlehlé lokality. Na tuto aktivitu je vyčleněno celkem 200 mil. Kč, které budou rozděleny v rámci dvou samostatných výzev. Z této alokace by mohlo být vybudováno až 1 700 domovních čistíren odpadních vod, jež zajistí spolehlivé čištění odpadních vod pro cca 8 500 obyvatel.

Doplňkově je možné podpořit také věcně související neinvestiční projekty zaměřené zejména na kampaně a osvětu, které vhodně naváží na investiční podporu v tomto segmentu.

Podporovaná aktivita	Předpokládaná alokace	Předpokládaný termín vyhlášení
Budování a regenerace zdrojů pitné vody pro obce Zajištění průzkumu, navržení a realizace technických prací (např. vrtů) pro rozšíření možnosti zásobování obyvatelstva pitnou vodou a tím zajištění dodávky pitné vody v odpovídající jakosti a množství v lokalitách, kde je pitné vody nedostatek nebo kde je pitná voda dodávána v některých ukazatelích v neodpovídající jakosti.	600 mil. Kč	2Q 2018 (kontinuální výzva)
Rekonstrukce vodovodních přívaděčů Podpora na obnovu stávajících velkoprofilových trubních přívaděčů pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou. <i>Pozn.: Tato aktivita bude podpořena na základě dohody s Ministerstvem zemědělství a současně s aktualizací směrnice MŽP č. 4/2015.</i>	500 mil. Kč (celkem dotace i půjčka)	4Q 2018
Udržitelné hospodaření s vodou – program „Dešťovka“ Podpora udržitelného hospodaření s vodou v segmentu obytných budov (rodinné a bytové domy). Podporovány jsou zejména systémy na hospodaření se srážkovou či přečištěnou odpadní vodou.	200 mil. Kč	3Q 2018 (kontinuální výzva)
Snížení množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů Výstavba kanalizace za předpokladu existence vyhovující čistírny odpadních vod v aglomeraci. Výstavba kanalizace za předpokladu související výstavby, modernizace a intenzifikace čistírny odpadních vod včetně decentralizovaných řešení likvidace odpadních vod s výjimkou domovních čistíren odpadních vod. Výstavba, modernizace a intenzifikace čistíren odpadních vod.	2 000 mil. Kč 2 000 mil. Kč 1 000 mil. Kč	3Q 2018 3Q 2019 3Q 2020

Podporovaná aktivita	Předpokládaná alokace	Předpokládaný termín vyhlášení
<i>Pozn.: V případě podpory výstavby kanalizace je možné podpořit také souběžnou výstavbu vodovodu pro veřejnou potřebu tam, kde neexistuje.</i>		
Soustavy domovních čistíren odpadních vod (DČOV)	100 mil. Kč	1Q 2019
Prevence či omezení znečištění povrchových a podzemních vod z komunálních zdrojů prostřednictvím realizace soustav DČOV do kapacity 50 EO pro budovy využívané k rodinnému bydlení a budovy ve vlastnictví obce, a to v oblastech, kde není z technického či ekonomického hlediska výhledová možnost připojení nemovitostí ke stokové síti zakončené centrální ČOV.	100 mil. Kč	1Q 2020
Tematicky zaměřené kampaně	5 mil. Kč	2Q 2018
Kampaně zaměřené na problematiku sucha, udržitelného hospodaření s vodou a čistoty podzemních a povrchových vod.	5 mil. Kč	2Q 2019
	5 mil. Kč	2Q 2020
Celková alokace	3 305 mil. Kč	2018
	2 105 mil. Kč	2019
	1 105 mil. Kč	2020
	6 515 mil. Kč	Celkem

Prioritní téma: Životní prostředí v lidských sídlech a zdraví

Toto prioritní téma s celkovou plánovanou alokací přes 1,2 mld. Kč je zaměřeno na zlepšování životního prostředí v lidských sídlech, městech a obcích, aktivity vhodně doplňují jiné dotační tituly a vycházejí ze zkušeností z předchozích výzev NPŽP. Podporována jsou opatření napříč různými oblastmi, zvláštní důraz je však věnován zlepšování kvality ovzduší prostřednictvím snižování emisí ze stacionárních zdrojů se třemi výzvami za celkem 90 mil. Kč, což umožní snížit emise zápachu či těžkých kovů u cca 30 větších zdrojů znečištění, a zaváděním prostředků udržitelné dopravy – pořizování vozidel s alternativními pohony pro samosprávu, kde jsou naplánovány dvě výzvy s celkovou alokací 200 mil. Kč, za které je možné pořídit 400 osobních elektromobilů a 2 000 vozidel s pohonem na CNG.

Důležitou součástí celkové koncepce je podpora realizace programů na zlepšování kvality ovzduší (PZKO), a to včetně podpory na pořízení plánů udržitelné městské mobility a zavádění nízkoemisních zón tam, kde je to efektivní, a také podpora zajištění nadstandardního čištění komunikací v obcích se zhoršenou kvalitou ovzduší. Na tyto aktivity je plánována jedna výzva s celkovou alokací 130 mil. Kč.

Dále se mezi podporované aktivity řadí další rozvoj environmentálního vzdělávání předškolních dětí a žáků základních škol prostřednictvím rekonstrukcí a vybavení učeben a jiných zařízení pro účely EVVO

(přírodní zahrady), kdy se počítá s jednou výzvou s alokací 150 mil. Kč. Tato částka umožní realizovat více než 300 nových přírodních zahrad u mateřských či základních škol.

Pro odvrácení akutních rizik je podporována sanace havarijních stavů a nelegálních skladů odpadů tam, kde původce havarijního stavu není znám či neexistuje, případně existuje, avšak nekoná. Na tuto aktivitu je připravena dlouhodobá kontinuální výzva s vyčleněnou alokací 200 mil. Kč, která pomůže vyřešit až 10 problémových lokalit.

Pro obce ležící na území národních parků je každoročně naplánována výzva s alokací 100 mil. Kč, ve které je podporováno široké spektrum opatření od snížení světelného znečištění prostřednictvím rekonstrukce soustavy veřejného osvětlení po budování obecní a návštěvnické infrastruktury. Speciální je v této výzvě možnost získat podporu na spolufinancování projektů primárně financovaných z OPŽP.

V rámci tohoto prioritního tématu je dále podporováno zavádění vybraných dobrovolných nástrojů – např. Paktu starostů (dvě výzvy s celkovou alokací 10 mil. Kč) či ocenění v soutěži Zelená stuha (každoroční ocenění všech vítězů za uplynulý rok – celková alokace 21 mil. Kč). Pro děti z oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší je připravena podpora ozdravných pobytů s ekologickým výukovým programem (jedna výzva s alokací 40 mil. Kč, tj. pětidenní pobyt až pro 20 000 dětí).

Obce ležící v chráněných krajinných oblastech mohou získat podporu na snížení světelného znečištění prostřednictvím modernizace soustavy veřejného osvětlení. Pro tuto aktivitu se počítá s jednou výzvou s celkovou alokací 50 mil. Kč.

Mimoto jsou podporovány také věcně související neinvestiční projekty zaměřené zejména na kampaně a osvětu, které vhodně naváží na investiční podporu v tomto segmentu.

Podporovaná aktivita	Předpokládaná alokace	Předpokládaný termín vyhlášení
Snižování emisí ze stacionárních zdrojů	30 mil. Kč	3Q 2018
Zlepšení kvality ovzduší tam, kde jsou překračovány imisní limity, a udržení jeho kvality tam, kde je dobrá. Podpora zejména snižování emisí těžkých kovů a pachových látek.	30 mil. Kč	3Q 2019
	30 mil. Kč	3Q 2020
Čisté ovzduší ve městech a obcích	130 mil. Kč	4Q 2018
Zlepšení kvality ovzduší ve městech a obcích prostřednictvím podpory pořízení plánů udržitelné městské mobility a realizace programů zlepšování kvality ovzduší (PZKO), a to včetně zavádění nízkoemisních zón (NEZ) a zajištění nadstandardního čištění komunikací.		

Podporovaná aktivita	Předpokládaná alokace	Předpokládaný termín vyhlášení
Udržitelná doprava – vozidla s alternativním pohonem	100 mil. Kč	4Q 2018
Podpora nákupu vozidel s alternativními pohony pro místní samosprávu a další veřejné subjekty.	100 mil. Kč	4Q 2019
Přírodní zahrady	150 mil. Kč	3Q 2019
Podpora rozvoje environmentálního vzdělávání a výchovy u předškolních dětí a žáků základních škol s vyšším využíváním kontaktu s přírodním prostředím.		
Sanace havarijních stavů a nelegálních skladů odpadů	200 mil. Kč	1Q 2019
Minimalizace nepříznivých účinků uložených odpadů a závadných látek na lidské zdraví a životní prostředí. Minimalizace environmentálních rizik – staré skládky, nelegální sklady odpadů, staré ekologické zátěže, management chemických látek, prevence průmyslových havárií.		(kontinuální výzva)
Obce v národních parcích	100 mil. Kč	3Q 2018
Podpora různých aktivit v obcích ležících na území národních parků.	100 mil. Kč	3Q 2019
	100 mil. Kč	3Q 2020
Pakt starostů a primátorů pro klima a energii	5 mil. Kč	1Q 2019
Podpora zapojení měst a obcí ČR do iniciativy Paktu starostů a primátorů pro klima a energii zaměřené na snižování emisí skleníkových plynů a zvyšování odolnosti vůči negativním dopadům změny klimatu.	5 mil. Kč	4Q 2020
Zelená stuha	21 mil. Kč	3Q 2018
Podpora udržitelného užívání venkovské krajiny, péče o zeleň a zlepšování životního prostředí na území malých obcí, které uspěly v soutěži Zelená stuha, včetně podpory účasti v mezinárodní soutěži Entente florale.		(kontinuální výzva)
Světelné znečištění	50 mil. Kč	3Q 2018
Podpora výměny veřejného osvětlení s primárním cílem snížit světelné znečištění v obcích ležících na území chráněných krajinných oblastí (CHKO).		

Podporovaná aktivita	Předpokládaná alokace	Předpokládaný termín vyhlášení
Ozdravné pobyty Podpora na zajištění realizace ozdravných pobytů s ekologickým výukovým programem pro žáky, kteří navštěvují předškolní zařízení a základní školy v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší.	40 mil. Kč	3Q 2019
Osvěta čisté mobility Podpora realizace osvětových kampaní zaměřených na problematiku dopravy ve městech a obcích a jejích dopadů na životní prostředí s důrazem na nové přístupy v oblasti čisté mobility.	20 mil. Kč	3Q 2019
Tematicky zaměřené kampaně Kampaně zaměřené na problematiku životního prostředí v lidských sídlech, zejména na problematiku kvality ovzduší a čisté mobility. Ve výzvě plánované na rok 2018 se navíc počítá s podporou projektů spojených s problematikou ekoznačení se samostatnou alokací ve výši 7 mil. Kč.	12 mil. Kč 5 mil. Kč 5 mil. Kč	2Q 2018 2Q 2019 2Q 2020
Celková alokace	443 mil. Kč 650 mil. Kč 140 mil. Kč 1 233 mil. Kč	2018 2019 2020 Celkem

Prioritní téma: Ekoinovace

Prioritní téma Ekoinovace je zaměřeno na vyhledání a podporu inovativních projektů, které povedou ke zlepšení stavu životního prostředí. Cílem je zejména identifikovat a dále rozvést vhodné typy projektů, které by následně – pokud se osvědčí – mohly být rozšířeny do běžné praxe. V celkem dvou výzvách je připraveno celkem 200 mil. Kč.

Podporovaná aktivita	Předpokládaná alokace	Předpokládaný termín vyhlášení
Ekoinovace	100 mil. Kč	2Q 2018
Podpora inovativních projektů.	100 mil. Kč	1Q 2020
Celková alokace	200 mil. Kč	Celkem

Ostatní podporované aktivity

Na ostatní podporované aktivity, které nejsou přímo zahrnuty do některého z prioritních témat, avšak představují nedílnou součást NPŽP, je vyčleněna plánovaná alokace 275 mil. Kč.

Jedná se o podporu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty zejména pro děti v předškolním věku, žáky a studenty s přihlédnutím k aktuálním tématům. Plánovány jsou dvě výzvy s celkovou alokací 55 mil. Kč (40 mil. Kč „Pilíře EVVO“ a 15 mil. Kč „Národní síť EVVO“).

Dále se jedná o podporu systému pro zpracování autovraků s jednou výzvou za 40 mil. Kč, která zajistí ekologickou likvidaci v průměru 80 000 autovraků.

Podpořeny budou také výkupy pozemků ležících ve zvláště chráněných územích. V rámci tří výzev s celkovou alokací 150 mil. Kč může stát vykoupen až 750 ha pozemků.

Rámec počítá také s podporou aktivit vedoucích k ochraně ozónové vrstvy Země s plánovanou alokací 30 mil. Kč, která je určena zejména na likvidaci halonů, které byly dříve využívány v protipožární ochraně, a na vybudování národního školicího centra pro nakládání s látkami ohrožujícími ozónovou vrstvu Země (zejména s chladivou).

Podporovaná aktivita	Předpokládaná alokace	Předpokládaný termín vyhlášení
Podpora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty	40 mil. Kč	2Q 2018
	15 mil. Kč	2Q 2018
Podpora systému pro zpracování autovraků	40 mil. Kč	4Q 2019
Výkupy pozemků ve zvláště chráněných územích	50 mil. Kč	1Q 2018
	50 mil. Kč	1Q 2019
	50 mil. Kč	1Q 2020

Podporovaná aktivita	Předpokládaná alokace	Předpokládaný termín vyhlášení
Ochrana ozónové vrstvy Země		
Podpora systému zpětného sběru, ukládání a likvidace regulovaných látek a chladiv poškozujících ozónovou vrstvu Země spolu s vybudováním národního školicího střediska pro nakládání s regulovanými a dalšími látkami.	30 mil. Kč	4Q 2018
	135 mil. Kč	2018
	90 mil. Kč	2019
	50 mil. Kč	2020
Celková alokace	275 mil. Kč	Celkem

Aktualizace a změny Rámce

Rámeček je schvalován ministrem životního prostředí, který je po projednání poradou vedení, vyžadují-li to okolnosti, oprávněn rozhodnout o doplnění dalších aktivit či upravit stávající, případně rozhodnout o zrušení výzvy. Termín předpokládaného vyhlášení výzvy je indikativní, může se stejně jako plánovaná alokace změnit. Rozhodné podmínky podpory vč. výčtu podporovaných aktivit jsou vždy stanoveny vyhlášením výzvy.

Příloha

- Tabulky s přehledem výzev